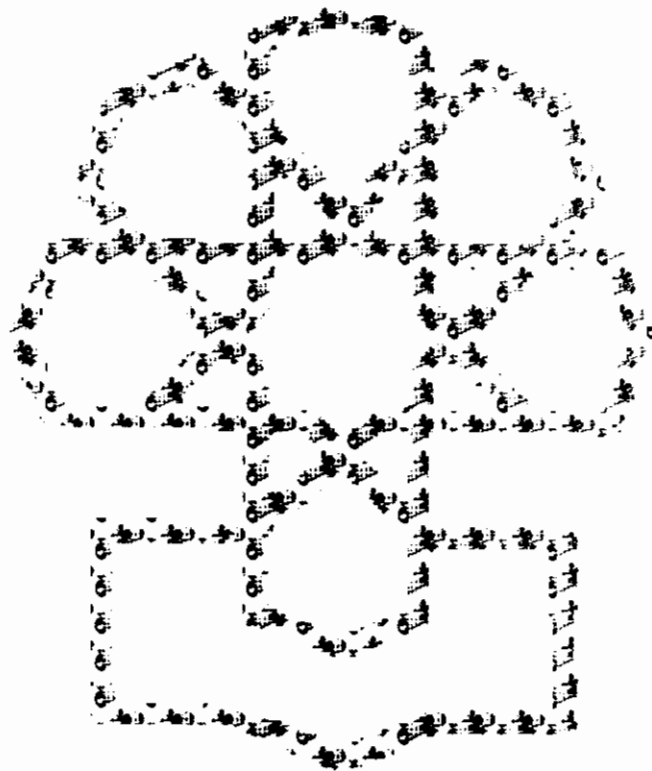

۴۰۸۱

تغییرات اساسی در سیاست‌های کلی در بخش انرژی (قسمت سوم)

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۲۴)

معاونت پژوهشی

دی ۱۳۷۸

کار: دفتر امور زیربنایی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی فارابی
شماره: ۱۵۰۱۸
تاریخ: ۷۸/۱۰/۲۴

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۵۵

بسمه تعالی

تغییرات اساسی در سیاست‌های کلی در بخش انرژی (قسمت سوم)

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۵۵

قسمت سوم: اختصاص مبالغ عمده بودجه عمومی به بهینه‌سازی مصرف انرژی

از جمله مباحث عمده لایحه برنامه سوم در بخش انرژی بهینه‌سازی مصرف انرژی بود که براساس تخصیص ۷ درصد از کل درآمدهای حاصل از فروش داخلی حامل‌های نهایی انرژی تأمین منابع می‌شد و در جدول شماره ۶ لایحه برنامه رقم ۱۷۰۱ میلیارد ریال تحت عنوان بهینه‌سازی مصرف انرژی در سال ۱۳۷۹ منظور شده بود.

در تبصره ۲۷ لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، این رقم به ۱۳۸۰/۲ میلیارد ریال کاهش یافته است که کاهشی حدود ۱۹ درصد را نشان می‌دهد. حال آن‌که، تغییر در ارقام پیشنهادی قیمت حامل‌های انرژی در لایحه برنامه سوم و ارقام پیشنهاد شده در تبصره ۲۷ لایحه بودجه تفاوت به مراتب کمتری را در بردارد. این تغییرات در مورد بنزین، کاهش از ۵۰۰ به ۴۵۰ ریال را شامل می‌شود که تأثیری معادل ۱۰ درصد را در کل درآمدهای حاصل از فروش بنزین خواهد داشت و در سایر فراورده‌ها نظیر نفت سفید و نفت گاز، این کاهش حدود ۴ درصد است. بر این اساس تغییری کاهشی در بودجه اختصاص یافته جهت بهینه‌سازی مصرف در چارچوب لایحه برنامه سوم و لایحه بودجه مشاهده می‌گردد.

جدول پیوست تصویری از چگونگی تخصیص رقم قابل توجه ۱۳۸۰ میلیارد ریالی عوارض بهینه‌سازی مصرف را که از پیوست شماره ۱ لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، استخراج شده را نشان می‌دهد. فصول عمده مصارف پیش‌بینی شده برای این بودجه اختصاصی جدید، شامل موارد ذیل است:

الف: فصل عمران شهرها

۱- برنامه بهبود عبور و مرور شهرها.

۱-۱- طرح توسعه حمل و نقل عمومی شهری.

۱-۲- گاز سوز کردن خودروهای جمعی.

ب: فصل حفاظت محیط زیست

۱- برنامه حفاظت محیط زیست.

۱-۱- طرح کاهش آلاینده‌های ناشی از مصرف بنزین و نفت گاز.

ج: فصل برق

۱- طرح فن آوری انرژی نو

۲- کاهش تلفات و بهینه‌سازی مصرف برق.

۳- توسعه استفاده از لامپ‌های کم مصرف.

۴- یارانه سود و تسهیلات برای کاهش شدت انرژی.

۵- یارانه جایگزینی برق و اصلاح الگوی مصرف.

د: فصل نفت

۱- برنامه تنظیم و اجرای سیاست‌های دولت در امور نفت، گاز و پتروشیمی و صنایع وابسته.

۱-۱- یارانه سود تسهیلات برای افزایش بازده انرژی

۱-۲- فن‌آوری‌های صرفه‌جویی انرژی

۱-۳- آموزش و تبلیغ و ترویج صرفه‌جویی انرژی

۱-۴- مطالعه و جایگزینی‌های اقتصادی در انرژی

مروری بر عناوین فوق نشانگر تداخل عمده موضوعی سرفصل‌های پیشنهادی تحت عنوان کلی بهینه‌سازی مصرف انرژی در کشور است که دستگاه‌های اجرایی متعددی نظیر: سازمان محیط زیست، وزارت کشور، شهرداری تهران، وزارت نیرو، شرکت توانیر، شرکت ملی نفت، وزارت جهادسازندگی و شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران عهده‌دار صرف بودجه کلان مزبور می‌باشند. عدم تمرکز و برنامه‌ریزی منسجم، در جهت سازماندهی و هدایت این طرح‌ها از مشخصه‌های بارز این بخش از بودجه عمومی کشور است. علاوه بر آن همان‌گونه که در جدول پیوست ملاحظه می‌شود طرح‌های بهینه‌سازی همگی در سال ۱۳۷۹ شروع خواهد شد یعنی بدون سابقه قبلی بوده و براساس این جدول، برای سال‌های آینده نیز اعتباری برای آنها پیش‌بینی نشده است. بر این اساس تمامی طرح‌های مزبور و بودجه‌های اعلام شده را می‌باید یک ساله قلمداد نمود که این امر بر ضرورت و اهمیت بیشتر سازماندهی و هدفمندی فعالیت‌های مربوط به طرح‌های بهینه‌سازی انرژی، دلالت دارند.

اجمالاً شایان توجه است که از شرکت‌های ملی پالایش و پخش و شرکت ملی گاز که عمده‌ترین نقش در تولید و انتقال و توزیع انرژی کشور دارند، به صورت مستقل در این مجموعه ذکری نشده است و تخصیص بودجه در ردیف خاص خود نگردیده‌اند.

بررسی و تفصیل بیشتر این موضوع و پیشنهادات لازم در گزارشات بعدی ارائه خواهد شد.

اعتبار طرح های عمرانی ملی بر حسب فصل و برنامه و طرح

واحد: میلیون ریال

شماره طبقه بندی	عنوان	مبلغ	دستگاه اجرائی	سال شروع	سال خاتمه
۳۰۶۰۰۰۰۰	فصل عمران شهرها:				
۳۰۶۰۵۰۰۰	برنامه بهبود عبور و مرور شهرها				
۳۰۶۰۵۲۳۳	توسعه حمل و نقل شهری به بهینه سازی مصرف انرژی	۴۳۰,۴۱۵	شهرداری تهران	۱۳۷۹	
۳۰۶۰۵۲۳۴	گازسوز کردن خودروهای جمعی بهینه سازی مصرف انرژی	۳۶,۰۰۰	شهرداری تهران	۱۳۷۹	
۳۰۷۰۴۰۰۰	برنامه تأمین برق روستایی				
۳۰۷۰۴۲۰۷	برقرار کردن چاه های آب کشاورزی - بهینه مصرف انرژی	۸۴,۹۶۰	وزارت جهادسازندگی	۱۳۷۹	
۳۰۹۰۰۰۰۰	فصل حفاظت محیط زیست:				
۳۰۹۰۲۰۰۰	برنامه حفاظت محیط زیست				
۳۰۹۰۲۲۱۵	کاهش آلاینده های ناشی از مصرف بنزین و نفت و گاز بهینه سازی مصرف انرژی	۳۵,۰۰۰	سازمان حفاظت محیط زیست	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۰۰۰۰	فصل برق:				
۴۰۳۰۱۰۰۰	برنامه تولید نیروی برق				
۴۰۳۰۱۳۹۳	تولید برق بدون سوخت با توربین انبساطی - بهینه سازی مصرف انرژی	۱۸۱,۵۴۰	وزارت نیرو	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۱۳۹۴	فن آوری انرژی های نو - بهینه سازی مصرف انرژی	۱۲,۸۵۳	وزارت نیرو	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۳۲۲۴	کاهش تلفات و بهینه سازی مصرف برق - بهینه سازی مصرف انرژی	۲۲۱,۴۷۷	توانیر	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۳۲۲۵	توسعه استفاده از لامپ های کم مصرف - بهینه سازی انرژی	۱۵,۹۷۵	توانیر	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۳۲۲۶	پارانه سود تسهیلات برای کاهش شدت انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی	۱۴,۵۲۳	وزارت نیرو	۱۳۷۹	
۴۰۳۰۳۲۲۷	پارانه جایگزینی برق و اصلاح الگوی مصرف - بهینه سازی مصرف انرژی	۲۵,۷۷۸	توانیر	۱۳۷۹	
۴۰۵۰۰۰۰۰	فصل نفت:				
۴۰۵۰۵۰۰۰	برنامه تنظیم و اجرای سیاست های دولت در امور نفت - گاز پتروشیمی و صنایع وابسته	۱۳۵,۰۶۵	شرکت نفت	۱۳۷۹	
۴۰۵۰۵۲۰۱	پارانه سود تسهیلات برای افزایش بازده انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی	۵۰,۸۳۱	شرکت نفت	۱۳۷۹	
۴۰۵۰۵۲۰۲	فن آوری های صرفه جویی انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی	۳۶,۸۸۹	شرکت نفت	۱۳۷۹	
۴۰۵۰۵۲۰۳	آموزش، تبلیغ و ترویج صرفه جویی انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی	۱۴,۶۶۸	شرکت نفت	۱۳۷۹	
۴۰۵۰۵۲۰۴	مطالعه و جایگزینی های اقتصادی در انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی	۳۲,۶۷۷	شرکت نفت	۱۳۷۹	
۴۰۹۰۵۰۰۰	برنامه توسعه و بهسازی شبکه راه آهن		شرکت سهامی راه آهن		
۴۰۹۰۵۲۶۰	توسعه حمل و نقل بار راه آهن و بهینه سازی مصرف انرژی	۳۵۰,۰۰۰	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۹	
	جمع کل (میلیارد ریال)	۱,۳۸۰/۲			